

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

A vallás.

Makó, aug. 15.

A világ minden részéből való tudós férfiak jöttek össze Berlinbe — tanácskozásra. Érdekes volt ez a gyülekezet, de még érdekesebb, a miről tárgyaltak.

Katholikusok, protestánsok, zsidók, mohamedánok, buddhisták legnagyobb gondolkozói találkoztak Berlinben a végett, hogy egymással eszméket váltsanak a — világvallásról.

Felületesebb tekintettel azt mondhatnók e nagy férfiak közös munkájáról, hogy ezzel a munkával keresik az — istent.

De e férfiaknak mindegyike szentül hisz az istenben, mindegyikben élve él az isten. E férfiak vallást keresnek.

Pap nem volt egy sem a gyülekezetben: világos fejű, érző, meleg szívvel s mélyes tudással tanácskoztak a jövő vallásáról. Mely nem olyan lesz, mint a mai, a melyet önző papok érzéketlen, rideg dogmákba fúlasztanak. Van vallás ma is, de nem az, a melyet papok hirdetnek. Az emberekben él ma is a vallás helyes gondolata, igaz érzése s az istenség fenséges lényé a — papok dacára is. Ha papok lettek volna abban a díszes társaságban, nem tudták volna ott beszélni vallásról, istenről. Azok voltak épp ott, a kiket egyházuk hatalmas papjai megtagadtak és megátkoztak s kiközösítettek saját egyházukból. Azért, mert akarták keresni s követni a — vallást, az igaz istenséget. Nem azt, a mit ők, a papok hirdetnek s nem úgy, a mint ők, a papok követik.

Mert a mai egyházakban, legyen az keresztény, zsidó, mohamedán avagy budhista: a vallás eszméjét s az istenség egész lényegét csakis úgy szabad felfogni, a mint a papok engedik. Nem szabad látni, tudni, érezni az istent úgy, a milyen az a z

ő valójában. A papok mai vallása szerint a vallás eszméje a pap eszméje. A ki a pap ellen szól vagy cselekszik, az ellensége a vallásnak s magának az istennek is. Annak pusztulnia kell. Ezért kellett Szokratesznek felhajtania a mérge poharat, ezért kellett Jézusnak a keresztfán kínos halált halnia, ezért voltak a középkori inkvizíció kegyetlen borzalmi s ezért kellett Servét Mihálynak is máglyán haldadnia.

A múlt heti berlini kongresszus férfiai nemcsak keresték, hanem meg is találták a vallást, az istent. Mert bennük s velük volt az már ezelőtt is.

Keresztény, zsidó, pogány mind azt beszélte ott s lelkében érezte, hogy az erkölcsi érzés és a szeretet gyakorlása emeli fel az embert istenéhez. Ez a vallás, melyet követnünk kell. Ez az istenben való hit. A mint Cohen marburgi egyetemi tanár egyenesen kifejezte:

„Csak a szociális erkölcsességben és a világpolgári humanizmusban léleklizik az élő isten.“

A kongresszuson elhangzott beszédekét olvasva s azok fölött elgondolkozva, kell, hogy mindnyájunkban előtörjön a jogos kérdés: az egyházak és azokban a papok szigorú őrizői ma a vallásnak, az istennek, de a mai egyházakban s a papokban hol van hát a vallás, hol van hát az isten?! — Hiszen az egyházak folytonosan egymás ellen fenekednek, ellenségeskednek s pusztítják egymást. A papok meg nemcsak más egyházak fiaival szemben, hanem saját egyházukon belül is haragot, gyűlöletet hirdetnek s megrontására, bántására törnek azoknak, akik őszinte, igaz véleményt mernek nyilvánítani az ő hatalmukkal szemben.

Hol itt az erkölcs, hol itt a szeretet, a melyet pedig Jézus is, Mózes is, Mohamedán is, Buddha is paran-

csolt azoknak, a kik őket követni akarják.

A berlini tanácskozásokon keresztül huzódott az az igazság, hogy az isten igaz ismeretétől, az igaz vallásosságtól az üres, rideg dogmák zárják el legtöbbször az embereket. Ezeket a dogmákat kell elsősorban eltávolítani az emberek tudása s hite elől, mert ezek miatt az emberiség sohse lesz képes egyesülni a szeretetben s az erkölcsiségben: az igaz istenségben. A hány egyház, annyi ezerféle dogma. Valamennyi merő ellentéte, sőt ellensége egymásnak, melyek ekként hívóiket is egymás ellenségeivé teszik.

Ma csakis a dogmák tartják fenn az egyházakat. A különböző dogmák a különböző egyházakat. Ha a dogmák (örök változhatlanak kimondott hitelvek) eltűnnek, ezzel leomlanak a különböző egyházak között levő válaszfalak is. A Berlinben összeült tudós kongresszus szerint csakis ekkor következhet majd be az igaz vallásosság, az igaz istennek a egész emberiség által való megismerése. A szociális erkölcsösségnek s a polgári humanizmusnak akkor nem lesz többé semmi akadály. Az erkölcs és a szeretet uralkodik akkor a földön. Mindenki érezni fogja magában a vallást és az istenséget. Egy vallás lesz az egész földön. A világvallás.

Ezt a világvallást, az igazi vallást keresték a világ minden részéből Berlinbe összejött nagy tudósok. Vagy is inkább előbb még csak azt keresik, hogy melyik ut vezetne el ehhez a valláshoz.

Üdv és dicsőség a nemesen érző s szabadon gondolkozó tudós férfiaknak!

kp.

— A vászon elnevezés. A magyar királyi szabadalmi hivatal érdekes megállapítást tett a „vászon“ szó használatát illetőleg a védjegyzetetés szempontjából. E szerint „vászon“ elnevezéssel csak kizárólag lenből vagy kenderből készült árukat lehet védetni.

Politika.

A Kossuth-párt emigránsai.

Budapest, aug. 15.

Beavatott politikai körökben, ahol már ma tervezgetik a jövőt és nagyokat isznak előre a medve bőrére — noha olyan csend és nyugalom van, mintha meghalt volna egészen a politika — erősen tartja magát az a hír, hogy őszszel jelentékeny változások, lényeges eltolódások lesznek a magyar parlament pártjai között.

A mai számarány, amely többséget biztosít ugyan a kormánynak, de erős obstrukció esetére nem védi meg a tisztelt Ház munkaképességét és a kabinet akciószabadságát, lényesen meg fog változni.

Beáll pedig ez a változás amiatt, hogy a Kossuth-párt tagjainak egy része — az a csoport, amelyet különösen agrárius érzelmeiről ismer az ország politikai közvéleménye — kiválik Kossuth és Apponyi vezetése alól s néhány héttel a szecesszió után bevonul — a nemzeti munkapártba.

A beavatottak azt mondják, hogy ez a kiválás még a választások előtt született paktum becsületese végrehajtása lesz. Ezt a paktumot annak idején Jeszenszky államtitkár kovácsolta össze, aki kardcsapás nélkül engedett át kerületeket a Kossuth-párt egyes tagjainak. Még pedig azoknak, akik kötelező ígéretet tettek arra, hogy a politikai hullámok lecsen desedése után tagjai lesznek Khuen táborának.

Ez a változás, amely természetesen nagy lépéssel viszi majd előre a kormány akcióképességét, különösen a házsabályrevízió megvalósításának kérdését, valószínűleg az őszi ülészek végén, a jövő évi költségvetés megszavazása után fog bekövetkezni. Legalább a kulisszák közt így beszélnek s a beavatottak szentül meg vannak győződve róla, hogy nem egyszerű, nyári pletykáról van szó.

A pártkörökben különben minden csöndes, egy árva alsó-partie is csak nehezen verődik össze, s így az illetékes köröknek egyelőre nincs módjukban, hogy az érdekes fuzió feől nyilatkozzanak. De a politikában nincs is szükség pozitív nyilatkozatra. Vannak szimptomák, melyek néha a legvilágosabb beszédnél is többet mondanak, s ezek a szimptomák most csakugyan arra mutatnak, hogy a Kossuth pártiak bevonulása nem mese.

Szóval a Kossuth Ferenc-párt még jobban kezdi lejártni — elveiben való megbizhatatlanságával — Kossuth Lajos eszméit, az igazi függetlenségi párti eszméket.

Soroznak.

„Mind elviszik a legények elejét.”

Makó, aug. 15.

„Nem parancsol nékem, nem parancsol nékem . . .” „Ne sirj kis lány, ne sirj . . .” Ettől hangosak most az ország községei és ezt fogjuk hallani néhány nap múlva Makón is. Szóval soroznak. És mindazok a boldog vagy boldogtalan legények, akik 21 év előtt látták meg a napvilágot, kötelese-e pörére vetkőzve megjelenni a sorozóteremben. Ha tauglich, ha nem tauglich, ezen a formalitáson minden férfinak át kell esni. Abban a pillanatban meg szűnik az összes belénk nevelt szemérem, vagy álszemérem és a hívó szóra meg kell jelennünk paradicsomi mivoltunkban a tekintetes sorozó-bizottság előtt. És ott minden kiderül. A legbugosabb nadrágu dandi egyszerre törékeny náddá változik, amint a mércére állítják s fejére csapódik a kis deszkalap, a mely megmutatja, hogy megütötte-e a mértéket, vagy sem. De ha megütötte, ha nem, mindkét esetben baj. Szomorú és rossz dolog, ha be kell vonulni katonának; de ha meg „untauglich” az ember, az félig-meddig szégyen. — Nem egyszer olvasható, hogy egyik-másik falusi legény öngyilkos lett, mert nem tudta túlélni a szégyent, hogy „nem viszik el a legények elejét”.

De azért azok örülnek csak igazán, a kiket nem hívnak be október elsejére. Szívesen elviselik a besorozottak gunyos tréfáit, levezését, csak kapkodhassák fel nadrágjukat és hagyhassák ott a rideg termet. Mint vásáron a marhát, úgy vizsgálgatják az embert, hogy beválik-e emberölőnek vagy ágyutölteléknek.

— Felsen heben! — kiált egy főhadnagy — s a meztelen ifju, esetleg doktorjuris vagy bankhivatalnok ijedten kapja föl a lábát, míg titokban kéri a mennyek urát hogy csak két-három pillanatra változtassa ludtalpuvá.

Ez a bizottság műértő szemmel mustrálgatja az anyagot, megfogdossák a combját, lélekzetet váltatnak vele s ha nem tetszik nekik, röviden így nyilvánítják véleményüket.

— Smarrn! Niemand!

Az áldozati bárány pedig némán tűri a tréfás inzultusokat. Hiszen ha rajta volna a nadrágja és Ferenc József-kabátja, biztosan kérne elégtételt, de így? . . . Meztelenül? . . . Örül, hogy él s hogy összeszidják. De mikor kikerül a teremből, nagyot lélegzik, boldogan jut eszébe, hogy nem kell szalutálni majd káplártól fölfelé s ez örömeivel egyenes arányban nő önérzete is. A városháztéren még untauglichnak érzi magát, de a Központi kávéháznál már, ha egy barátjával találkozik, már ismét újra a régi legény s szemével bizalmasan kacsingat felfelé:

— Kétezer koronámba került. Szabadics bácsi kieszközölt.

Szabadics bácsinak azokat az urakat hívják, akik üzletszerűen foglalkoznak vele, hogy gazdag házak gyermekeit kiszabadítsák — innen a név! — a katonaságtól. Mert nagy szabadság hős volt Washington, sokat küzdött a szabadságért Tell Vilmos,

de annyit kevés ember tesz, vagy tett a szabadságért, mint a Szabadics bácsik osztálya Csupa tauglichot ment meg a katonaságtól és ezért kenik a valódi untauglichok is Szabadics bácsira szabadságoltatásuk történetét. A latszat az ő pártjukat fogja, de aki nem teheti, az bizony bennmarad. Szórakozottan veszi fel a más harisnyáját, vagy egyéb ruhadarabját s jókedvűnek teteve magát, vonul le az udvarra, ahol sorba állítják a többi bennmaradt társával s feljök harsog az első: Hapták! Felolvassák az eskümin-tát s a szegény reszkető cibil agyában nem marad más az elhangzott szavakból, mint . . . Hinrichtung . . . Pulver und Blei . . .

NAPI HIREK.

— A „Maros” megszűnt. A tegnapi nappal a „Maros” című politikai heti lap, melynek Gaál László harmincötven keresztül volt a tulajdonosa s mely az idén negyvenegyedik évfolyamát tapasztalta, — megszűnt. Kimúlt, érdeklődés hiányában, végelgyengülésben. Tagadhatatlan, hogy hosszú időközön keresztül egyik legelőkelőbb organuma volt Csanádvármegye publicisztikájának, bár mindenkoron a kormány szerét tolt. Ma azonban a napi sajtó fejlettebb technikája, gyors hírszolgáltatása és nívósabb iránya feleslegessé teszi a lassan csak magó hetilapokat itt a vidéken is. Ennek a lapnak azonban volt még egy másik hibája is az utóbbi időkben. Egyik rossz politikai irányból a másik rosszabbba esett és legutóljára klerikális szöcsövé vált, amely irányzatnak itt Makón egyáltalán nincs semmi létjogosultsága. Ez volt az oka annak, hogy a tulajdonos meggyőződésén a helyzet tarthatatlanságáról, a tegnapi napon megszüntette a lapot, amely pedig egy emberöltőn keresztül szolgálta a város és vármegye kulturális és gazdasági érdekeit.

— Uj törvényszék. Na igazságon senkit ez a cím. Az új törvényszék nem — Makón lesz. A miénket szépen eltaktikázta a koalíciós erkölcs. A szerencsés város most Versecz lesz.

Székely Ferenc igazságügyminiszter ugyanis leiratot intézett Versecz városához, amelyben közli a törvényhatósággal, hogy törvényszéket állít fel Verseczen. A város törvényhatósági bizottsága szombat délután tartott rendkívüli közgyűlésben örömmel vette tudomásul a leiratot s egyúttal elhatározta, hogy a József főhercegparkot ingyen átengedi, a szükséges épületeket minden ellenszolgáltatás nélkül felépítteti s az állam rendelkezésére bocsátja. A pangermánok szerették volna levétni az egész kérdést a napirendről, de a szavazásnál kisebb ségben maradtak. Szóval még más olyan várost, melyet kevésbé illet meg a törvényszék, szinte váratlanul ér a nagy szerencse, mi hosszas várakozás után is — hoppon maradtunk. — De ennek a hírek a kapcsán felvetjük a kérdést, hogy nem lehetne-e a makói törvényszék kérvényezése körül elejtett fonalat ott felvenni, a hol leejtették. Hátha a Günther törvényjavasla-

tát, mit már be is nyújtott volt a képviselőház elé, Székely Ferenc is magáévá tenné és újra benyujtaná? Hátha?

— Országos vásár. A Szent István napi országos vásár most volt városunkban. Igaz, hogy néhány nappal megelőzte Szent István napját, de ez mit sem változtat a dolgon, mert bizony ezt a vásárt csak szokásból lehet országos vásárnak nevezni. Ennél a három napig tartó országos vásárnál ugy a keresletet, mint a kínálatot tekintve, jóval többet ér egy népes heti piac. Általában azt tapasztaljuk, hogy nálunk az országos vásárok évről évre vesztenek élénkségükből. Ennek három körülményben keresendő az indoka. Ezek egyike a minden évben megismétlődő rossz termés, másika a soha meg nem szűnő sertésvesz, harmadik pedig az, hogy a heti vásárok hova-tovább ki fogják szorítani az országos vásárokat. A mostani országos vásárunk is igen silány volt. Nem ért semmit a szombati állatvásár és ezzel vételkedett a két napon át nyavalygó kirakodó vásár is.

— Hull a levél, száll a madár . . . Az idén alighanem korán beáll az ősz. Egyes tünetekből következtethetjük azt. A réten ugyanis már is sárgulnak és leperegnek a falevelek, a fecskék is nagy csapatokban rajznak esténként, a varjúk egész sűrű tömege lepi el a tornyokat s éjszánkánként átvonuló vándornadarak hangját hallani. Ez mind a korán beálló ősz jele, melyet úgy látszik szokatlanul erős és hosszú tél fog követni a Halley-üstökös által előidézett légváltozások jóvoltából.

— A verébaj gyógyítása Makón. A makói közkórházban az Ehrlich-féle szerummal már több luetikus beteget oltottak be. A csodálatos szer által beoltott betegek állapota minden esetben feltűnő javulást mutat. Az első időben oltottak pár nap múlva elhagyhatják a közkórházat.

— A póttartalékok behívása. Ma a honvédelmi miniszter rendeletet küldött Csanádvármegyéhez, amelyben arra kér értesítést, hogy milyen időben volna legalkalmasabb a póttartalékok behívása. A miniszter ezután a póttartalékosokat nem mind egyszerre szándékozik behívni, hanem turnusokban és pedig az egyes turnusokat lehetőleg olyan időkben hívnák be, amikor behívásuk legkevésbé lehet ártalmára valamely vidék mezőgazdaságának.

— Elveszett jegyzetek. Doma Lajos református tanító, ki ebben a szünetében Kolozsvárott volt rajtanfolyamon, ma délelőtt elvesztette azt a jegyzetet, melyből tanult. Minthogy a jegyzetek másra nézve, mint magára az illető tanítóra nézve, értékkel nem bírnak, felkéri a becsületes megtalálót, hogy a jegyzetet vissza adni sziveskedjék.

— Gazdátlan tárgyak. A város rendőrkapitányi hivatalánál különféle gazdátlan ruhaneműket őriznek, melyeket az igazolt tulajdonosok a hivatalos órák alatt vehetnek át.

— Vívó akadémia Makón. Kellemes szórakozásban volt része annak a kis közönségnek,

mely ma este megjelent a „Korona” emeleti nagy termében, hol Varga Sándor kolozsvári tornatanár vívóakadémiát rendezett. A megjelent mesterek nemcsak ügyes vívásokkal, de fegyelmezettségükkel is bámulatbajfajították a közönséget. Kár, hogy közönségünk e szép sportünnepély iránt nagyobb érdeklődést nem tanusított. Vívóakadémia után tánemulatság volt, a mely éjfelutánig tartott.

— Az ujságírók ösztöndíja. Zichy János gróf 4000 koronát utalványozott ki ujságírói ösztöndíjakra, olyan rendelkezéssel, hogy az Otthon és a Budapesti Ujságírók Egyesületének elnöksége ossza ki szorgalmas ujságírók között az ösztöndíjakat. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége arra kérte a minisztert, hogy vidéki ujságírók számára is adjon ösztöndíjat. A miniszter azonban azt felelte, hogy erre jelenleg nincsen költsége. Ellenben utasította az ösztöndíjak kiosztásával megbízott budapesti ujságírók egyesületét, hogy a vidéki hirlapírókat is részesítsék az ösztöndíjakban.

— Kész az állami költségvetés. Az egyes minisztériumokban már néhány nap múlva elkészülnek a költségvetéssel. A kereskedelemügyi minisztériumban szombaton befejezik a munkálatokat és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter vasárnap Maribadba utazik. Lukács László pénzügyminiszter a költségvetést a Ház egyik legelső ülésén terjeszti be.

— Polónyi Géza szekularizációja. Polónyi Géza a katolikus egyházfők részére egy tervezetet dolgozott ki, amely szerint az összes birtokok parcelláznak. A birtokok javadalmasai társaságá szervezkeznének és a befolyó vételárból alakítandó nagy banktól huznák jövedelmeiket. A bank pénze egyelőre hat százalékot jövedelmezne kamatokban. A vételárak befizetése huszonöt-ötven évi részletörlesztésekben történnek. A bank ötven év múlva arányosan fejlődő jövedelmet biztosítana a javadalmazóknak. Így akarják Polónyi utját állni az állami szekularizáció radikális végrehajtásának. Szerinte, hogy a káposzta is megmaradjon s a kecske is jól lakjék.

— Avar kincsek Vásárhelyen. Rákos pusztá határában egy nagy kiterjedésű dombon ásatásokat végeztek, amelyek érdekes eredménnyel végződtek. A domb közepén, rézsutos helyzetben egy ősrégi kriptára akadtak, amelyben két koporsó volt. A koporsók mellett edények, csontvázak, fegyverek és ékszerek voltak. Egy edényben körülbelül 50 liter ép köleskását találtak. Azt hiszik, hogy a sírok avar, vagy kelta eredetűek.

— Szép bajusz nyerhető a Lukács féle „Glória bajuszpedró” által mely az eddigi bajuszpedróket minden tekintetben felülmúlja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyanígy, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett. Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyan ott a gyógyszerteráiban kapható.

Ingyenes népoktatás

— aug. 15.

Nálunk végrehajtanak egy törvényt. Ezt ujság gyanánt hirdetjük a népeknek. Mert, tisztelt atyámfiai, nálunk megszámlálhatatlan, meglehetősen haszontalan törvény és szabályrendelet van, melyet végrehajtanak, de van sok igen hasznos és igen üdvös törvény és szabályrendelet, amelyet következetesen nem hajtanak végre.

Most azonban végrehajtanak egy törvényt, még pedig üdvöset. A koalíciós többség egyik leg-egészségesebb törvényét. Végrehajjták ugyanis az 1908. 46. törvényt, mely elrendeli, hogy a népoktatásnak ingyenesnek kell lennie és sem tandíjat, sem beíratási díjat nem szabad szedni.

Azóta két esztendő múlt el és a törvény a papíron maradt. Két évre volt szükség, amíg a törvényhozói szellem megérett s most a főváros tanácsa rendeletet adott ki az elemi iskolák igazgatói számára, melyben elrendeli, hogy szeptember 1. étől az iskolákban ne szedjenek tandíjat.

Amilyen megható, hogy most, ebben az esetben lemondanak a törvény végre nem hajtásának szokásáról, oly aggodalmas kérdés merül föl ennek kapcsán, hogy vajjon ez az első lépése ahhoz a nagy népeket megváltó, népeket felszabadító elvhez, melyet ingyenes, kötelező, állami és felekezeti nélkül való népoktatásnak neveznek?

Számtalanszor sürgettük, számtalanszor hangoztattuk, hogy ez az eszme benne foglaltatik az új időkben és az új idők szellemében. Igazi felvilágosítása ez a népnek s a világossággal együtt bekövetkezik a népek igazi erkölcsese is, ha a népoktatás reformját ilyen értelemben megalkotják. De egy csomó pap és nemzetiségi a maga sötét szándékával, hatalomravágyó és butító hajlamaival fogta magát és utját állta a világosságnak és haladásnak. S ezek az elemek még mindig több befolyást gyakorolnak közéletünkre és közéletünk alakulásaira, mint amennyit a haladás szelleme elbir.

Azonban, ha két év kellett ahhoz, míg a megalkotott, elfogadott és szentesített törvényt végrehajtották, vagy, amíg a törvényből törvény lett, akkor hány esztendőnek kell leperegnie az idők szövöszékén, amíg az első lépést követné a második, harmadik, vagy negyedik. Ez a kormány, mely a szabadságjelszavait hangoztatja, mindenben csak a látszatot hajlássza. Eleitől logva szemfenyvesztő taktikát követett s nem várható tőle, hogy lesz bátorsága, erélye és kedve a népek kedvéért újratulajdonozni az állami népoktatás régi ellenségeivel.

Egyelőre azonban örvendünk kell az első lépésnek. Hátha csoda történik és az első lépést követi a többi.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Szerelmi kártérítés

Pör az eljegyzés költségei körül.

Kassa, aug. 13.

Nem egyhamar kerül olyan érdekes pör az állam szigorú bírái elé, mint amelyet legközelebb fogunk tárgyalni a kassai törvényszéken. Egy vőlegény a visszament parti költségeit perli egyik barátján. Az ifju egyik felsőmagyarországi város főorvosának a leányával járt jegyben. Az eljegyzés még nem került nyilvánosságra, de a fiatalok a családban mint menyasszony és vőlegény szerepeltek. Az ifju gyakran utazott a menyasszony városába, ajándékokkal, apróságokkal kedveskedett és a jó hozomány fejében költségbe verte magát. És várta azt a boldog napot, amikor nászutra kél. Egy ostoba tréfa azután véget vetett mindennek.

A vőlegény a múlt hónapban len járt Budapesten egyik barátjával, aki Kassa közelében gazdálkodik. A fővárosban görbe estét rendeztek nagyobb társaságban. Mulatás közben — amint ez általános szokás — képes levelezőlapokat küldtek ide is, oda is. A vőlegény barátja becsipett állapotban néhány eszevesztesen pikáns levelezőlapot íratott a társaság minden tagjával. Nehány vidám hölgyikével is. Szépen, olvashatóan alaknyaritotta a nevét a vőlegény is. A gazdálkodó pedig az egyik lapot, — amelyen leuge ruhájú hölgy hever a kanapén — megcimezte a menyasszonynak és a hazafelé bukdácsolás közben bedobta a levélsekrénybe. Negyednapra a vőlegénynek haragos levelet hoz a posta a menyasszony apjától.

Tédomására adják, hogy megkapták a fogyatékos ruhájú nő arcképét és azzal válaszolnak rá, hogy megkérik, kerülje el az ő tisztességes házukat. Ezzel a levelező-lappal, amelyet még gyanus nők is aláírtak, olyan mélyen megsértette a családot és olyan romlottnak mutatta magát, hogy a házasságról többé szó sem lehet.

A vőlegény eleinte nem értette a dolgot. Nyomban válaszolt, hogy ő semmiféle levelező lapról nem tud, majd elutazott a felsőmagyarországi városba és amikor a főorvos rideg szavak közepette megmutatta neki a képes lapot, majd ejajult. Mindjárt gondolta, hogy a barátja csinált egy rossz tréfát. Hazajött és a gazdálkodó kérdésre vonta. A jó barát azzal mentegetődzött, hogy részeg volt, de hajlandó a menyasszonya előtt az esetet igazolni. Meg is tette. Hiába. A sértés olyan nagy volt, hogy a szülők nem fogadtak el semmiféle mentegetődzést. A parti visszament.

Az exvőlegény elkeseredése nem ismert határt. Kereste az elégtételt. És nem talált más módot rá, minthogy beperelte barátját azért az összegért, amelybe neki az eljegyzés került.

Utazási költségeket, ajándékokat, előzetes beruházást követel rajta körülbelül 1500 korona erejéig, szóval mindazt, amit vőlegénységére költött, mert ő az oka, hogy a házasság füstbe ment. És erősen bizik benne, hogy a bíróság megítéli ezt a szerelmi kártérítést.

Regény.

Képek a szabadságharoból.

Írta: egy volt 48-as honvédtiszté. (49)

Két menyegző.

Első dolga volt a lengyel szállodást és az ottan összegyűlni szokott magyarokat felkeresni.

A könnyüvéru lengyel nemesből lett szállodásnak azonban semmi nyoma többé. Ott egy szerb származású óriási termetű szállótulajdonost talált, kitől megtudta azt is, hogy a lengyel volt szállótulajdonos mint magyar 1848/9-es menekült a többi társaival együtt Törökország belsejébe menekült s onnét, mint értesült szerte mentek Európa nagyobb városaiba.

Etelkát nagyon lehangolta e hír; most azt sem tudta, hová forduljon, mihez kezdjen.

Ezt a zavarát nagyon is észrevette a szerb atyafi s iparkodott azt javára fordítani. Midőn pedig Etelka őszinteségéből megtudta azt is, hogy ő az a magyar nő, akit két év alatt ama bizonyos német eltűnése miatt gyanuba fogtak s most a szabadulása után ez az első lépése e szállóba, a szerb uram rögtön tisztában volt vele, hogy nyert csatája van a megszorult, magára hagyott némberrrel szemben.

Etelkának nem volt rossz dolga a börtönben. Ártatlanságának tudata nem verte le őt lábáról. A kiszabadulás reménye erősítette hitét, lelkét, testét egyaránt. Az az ismeretlen kéz, a mely az ő bünperét igazgatta, a jó táplálkozásról sem feledkezett meg és úgy nézett ki most, mint egy Juno. Hatalmas, megtermett, idomos, telt arcú és testű szép asszonynak tűnt fel mindenki előtt.

Nem csuda tehát, ha a szerb szállósnak megpezdült a vére és szive hevesen lüktetett Etelka láttára.

Az ostromhoz azonnal hozzá is látott és bizonyosra vette, hogy e világtól elhagyott, szorongatott hölgygel szemben a helyzetnek nyomban ura lesz.

S meglehet, hogy ha céljainak eléréséhez óvatosabb, s nem oly rohamos eszközöket használt volna, talán rövidebb uton is célhoz jutott volna, mig így terve hajótörést szenvedett.

(Folytatjuk.)

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a Lukács-féle

„Harmat“ krém

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálatanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üdebájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájt kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 szinben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: egyadul a készítőnél

Lukács Ferenc

„Megváltó“
Telefon szám 95.

Felhívás!

Italmérők! Szatócok! Husvágók!

A makói Italmérők, Italméresi engedélylyel bíró Szatócok és Husvágók egy nagyobb értekezlete elhatározta, hogy a Makó városi bor fogyasztási adószedési jogot az államkincstártól megváltja. Eziránt 16-án du. 5 órakor „Vogel“-féle kis étteremben újból értekezletet tart, melyre az összes érdekelteket ezennel meghívja

A kiküldött bizottság.

Kéretnek az érdekeltek, hogy a mindnyajukat érdeklő ügy fontossággal fogva teljes számban megjelenjenek.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Dessewffy-tóren Martonosi gyümölcskereskedő házában, ludpiaccal szemben

fűszer-, liszt- és terményüzletet

nyitottam. — Állandóan raktáron tartok legjobb minőségű fűszereket, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb árára árusítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam ooo ooo ooo tisztelettel:

OLASZ GÉZA

Önt is érdekli, hogy **Károlyi Mihály** megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr. Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzin, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

A **Lakatos-féle** házban a **Szegedi és Páva utcák sarkán** egy tágas **üzlet helyiség** s a hozzá tartozó **kétszobás lakás** a megfelelő mellék-helyiségekkel együtt **azonnal kiadó.**

Értekezni lehet **Lakatos Pállal.**

Sok pénzt **takarít meg** ha hirdetéseit **kizárólag a** **Makói** **„Független Ujság”-** **ban közli.**

ELADÓ
oo egy kellemes hangú oo **cimbalom.**

— **Ára 70 korona.** —
Kazinczy-utca 3. szám alatt.

Fegyverjavító műhely Makó
ooo Szent-István tér. ooo

Műhelyemben gyárilag végzek **fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyvergyakat.** Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve.

Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL** felvétetnek. — — — Tisztelettel:

Halász Károly
fegyverműves.

Szántóföld eladás.

Valkányon, a község alatt 7 kat. szántó föld kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Ugyiszintén a kiszombori szőlőtelepen egy és fél kat. szőlő **eladó.** egészben vagy részben

Értekezhetni lehet

Börcsök István

szatókereskedővel **Makón.** Veszek szilvát cefrének a legmagasabb árban.

Nyomdász tanoncok

havi fizetéssel
vétetnek fel a

Makói

Független Ujság

nyomdájában. Kazinczy u-3.

Olcso bevásárlási forrás.

Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzletfelosztásnál jutányos árért átvett divatos **rőfös árúkat** u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkarton stb. nagyon **jutányos árért árusítom.**

Sok mindenféle **maradék félárban.**

Tamás Mihály

rőfös divatkereskedő.
Üzlete: LUD-piacz.

Elvünk: kevés haszon, nagy forgalom.

Nagy előny senki sem csalódhat, mivel mindenféle árú a legolcsóbb és szabott árban lesz eladva.

Készpénzért veszünk és adunk, hogy olcsóért árulhassunk. Minták kívánatra azonnal küldetnek.

Pontos, szolid és azonnali kiszolgáltatás.

Aki valamely szert, vagy cikket bevezetni, vagy eddig elért forgalmát emelni akarja, vegye bizalommal igénybe

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

5400 példányban megjelenő

politikai napilap **hirdetési rovatát.**

← **Hirdetések szabott áron vétetnek fel.** →